

**Cena Františka Běhoučka
za šíření dobrého jména ČR v evropském výzkumu a vývoji**

STATUT

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „Ministerstvo“) tímto vydává ve smyslu ust. § 3 odst. 3 písm. e) zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění zákona č. 110/2009 Sb., a podle čl. II. a čl. IV. odst. 1 *Podmínek pro věcné nebo finanční ocenění mimořádných výsledků výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a pro finanční ocenění propagace či popularizace výzkumu, experimentálního vývoje a inovací*, které byly vydány jako příloha usnesení vlády ČR ze dne 30. listopadu 2009 č. 1458 a změněny usnesením vlády ze dne 4. května 2011 č. 325, vydává tento Statut.

I. Obecná ustanovení

- (1) Cena Františka Běhoučka (dále jen „Cena“) je vyhlašována a udělována na počest významného českého fyzika, akademika a spisovatele prof. Františka Běhoučka (28. října 1898 Praha - 1. ledna 1973 Karlovy Vary).
- (2) Cena se uděluje 1x ročně vědci nebo vědkyni, kteří
 - a) působí, nebo působili v základním či aplikovaném výzkumu, v průmyslovém vývoji nebo v akademické sféře,
 - b) svým objevem, vynálezem, publikací nebo jiným obdobným způsobem se významně zasadili o šíření dobrého jména české vědy v evropském výzkumu a vývoji,
 - c) vystudovali na české vysoké škole, nebo alespoň částečně působil ve vědecké či vzdělávací instituci v ČR (bez ohledu na způsob financování této instituce),
 - d) jejich práce byla zaznamenána a příznivě hodnocena v evropském kontextu, nebo se významně účastnili řešení výzkumných projektů rámcových programů EU pro výzkum a vývoj, a tím přispěli k šíření dobrého jména ČR.
- (3) Cenu uděluje ministr školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministr“) na základě návrhu odborné komise, kterou k tomu účelu ustanovuje (dále jen „návrhová komise“). Cena se neuděluje „in memoriam“. Na udělení Ceny není právní nárok. Cenu nelze opakovaně udělit stejné osobě.
- (4) Cena má podobu diplomu opatřeného podpisem ministra a je s ní spojena finanční odměna ve výši 250.000,- Kč. Odměna je poskytována z rozpočtové kapitoly Ministerstva, ze zdrojů institucionální podpory výzkumu a vývoje spravovaných věcně příslušnou skupinou.

II. Příjem návrhů

- (1) Návrhy na kandidáty Ceny přijímá Ministerstvo ve lhůtě stanovené ve výzvě k podávání návrhů, obvykle v období od 1. prosince do 15. ledna. Výzva pro první ročník Ceny bude zveřejněna od 15. srpna do 15. září 2012.
- (2) Kandidáta může navrhnout:
 - a) česká či zahraniční vysoká škola,
 - b) český či zahraniční vědecký ústav či vědecká instituce,
 - c) redakce odborného impaktovaného vědeckého časopisu,

- d) osoba, která je držitelem akademického titulu „profesor“ nebo „docent“ získaného nebo uznaného v ČR nebo v jiné zemi EU.
- (3) Výzvu k podávání návrhů kandidátů Ceny Ministerstvo každoročně zveřejňuje s přiměřeným předstihem před termínem podávání návrhů na svých internetových stránkách a dále ji zasílá Akademii věd ČR, rektorátům veřejných vysokých škol v ČR, případně dalším vědeckým institucím.
 - (4) Návrh na udělení Ceny se zasílá v písemné podobě na adresu uvedenou ve výzvě k podávání návrhů.
 - (5) Přijaté a návrhové komisi předložené mohou být pouze návrhy podané oprávněným navrhovatelem, podepsané, s uvedením kontaktních údajů navrhovatele, obsahující uvedení jména navrhovaného kandidáta a jeho kontaktních údajů, řádně odůvodněné a opatřené odkazy na zahraniční vědecké prameny, v nichž je vědecká práce kandidáta zmiňována a hodnocena.

III. Návrhová komise

- (1) Návrhová komise, která doručené návrhy posuzuje (dále jen „Komise“), má 5-7 členů. Členství v Komisi je čestné a nezastupitelné.
- (2) Návrhovou komisi jmenuje ministr na návrh náměstka věcně příslušné skupiny odpovědné za výzkum a vývoj, a to především z okruhu předních českých vědců. Ministerstvo se může se žádostí o návrh členů návrhové komise obrátit na Akademii věd ČR, Českou konferenci rektorů, Radu vysokých škol nebo na jinou významnou vědeckou instituci.
- (3) Funkční období člena Komise je 3 roky. Členství v Komisi zaniká uplynutím funkčního období nebo písemným vzdáním se členství doručeným ministru. Uplynutí funkčního období není překážkou opětovného jmenování člena Komise. Členové Komise si ze svého středu volí, příp. odvolávají předsedu Komise, který následně řídí jednání Komise, svolává jednání Komise v následujících letech a komunikuje jménem Komise s administrativou Ministerstva.
- (4) Členovi Komise nenáleží za činnost v Komisi finanční odměna, má však nárok na náhradu výdajů účelně vynaložených v souvislosti s činností Komise, a to v předem schválené výši. Náhradu poskytuje Ministerstvo.

IV. Posouzení návrhů

- (1) Návrhy jsou Komisí posuzovány na základě kritérií navržených Ministerstvem ve formě metodického návodu schváleného náměstkem věcně příslušné skupiny odpovědné za výzkum a vývoj.
- (2) Vedle přínosu samotné vědecké práce kandidáta zohledňuje Komise, je-li to možné, při svém hodnocení také lidské vlastnosti kandidáta, jeho veřejné působení v evropském kontextu, morální kvality, publikační a přednáškové aktivity, působení na mladé vědce a studenty, účast v charitativních a vědecky-propagačních projektech atd.

V. Předání Ceny

- (1) Před udělením Ceny je vybraný kandidát kanceláří ministra požádán o svůj souhlas s udělením Ceny. Je s ním dojednána termín předání Ceny i osoby, které by si přál na předání Ceny pozvat.

- (2) Cenu slavnostním způsobem předává ministr. Pozvání na předání Ceny obdrží členové Komise a vybraní zástupci české vědecké a akademické obce, zejména s přihlédnutím k vědnímu oboru, v němž oceněný působí.
- (3) S Cenou spojená finanční částka se zasílá na bankovní účet, který držitel Ceny oznámí Ministerstvu.
- (4) Udělení Ceny je s přiměřeným předstihem oznámeno médiím. Zástupci médií jsou pak rovněž pozváni na ceremoniál předání Ceny.

VI. Závěrečná ustanovení

- (1) Statut nabývá účinnosti ode dne jeho podpisu.
- (2) Přílohou Statutu je Postup administrace Ceny.
- (3) Statut může být měněn a doplňován pouze ve formě písemných a číslovaných dodatků.

V Praze dne 15 -08- 2012

prof. PhDr. Petr Fiala, PhD., LL.M.
ministr školství, mládeže a tělovýchovy

II.

METODIKA ADMINISTRACE

Ceny Františka Běhounka

Preambule

Cena Františka Běhounka (dále jen „Cena“) je ocenění ministra školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „**Ministr**“), které

bylo zřízeno podle

ust. § 3 odst. 3 písm. e) zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), v platném znění,

a podle

„Podmínek pro věcné nebo finanční ocenění mimořádných výsledků výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a pro finanční ocenění propagace či popularizace výzkumu, experimentálního vývoje a inovací“ vydaných jako příloha usnesení vlády ČR ze dne 30. listopadu 2009 č. 1458, změněných usnesením vlády ze dne 4. května 2011 č. 325.

Ocenění se předává za šíření dobrého jména České republiky v evropském výzkumu a vývoji jedenkrát ročně vědci nebo vědkyni, kteří

- a) působí nebo působili v základním či aplikovaném výzkumu, v průmyslovém vývoji nebo v akademické sféře,
- b) svým objevem, vynálezem, publikací nebo jiným obdobným způsobem se významně zasadili o šíření dobrého jména české vědy v evropském výzkumu a vývoji,
- c) vystudovali na české vysoké škole nebo alespoň částečně působí ve vědecké či vzdělávací instituci v České republice (bez ohledu na způsob financování této instituce),
- d) jejich práce byla zaznamenána a příznivě hodnocena v evropském kontextu nebo se významně účastnili na řešení výzkumných projektů rámcových programů EU pro výzkum a vývoj, a tím přispěli k šíření dobrého jména České republiky.

Kandidáti jsou navrhováni na základě výzvy vyhlášené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „**Ministerstvo**“ nebo „**MŠMT**“). Z přijatých návrhů pak laureáta vybírá a Ministrovi navrhuje Návrhová komise Ceny Františka Běhounka (dále jen „**Komise**“).

Základní pravidla stanoví Statut Ceny Františka Běhounka (dále jen „**Statut**“) vydaný Ministrem dne 15.8.2012. Podrobnější určení pravidel pro vyhodnocení návrhů a rozhodnutí o laureátovi Ceny stanoví na základě zmocnění v čl. IV. odst. 1 Statutu tato Metodika administrace Ceny Františka Běhounka (dále jen „**Metodika**“). K jejímu vydání je Statutem zmocněn náměstek věcně příslušné skupiny MŠMT odpovědný za výzkum a vývoj (dále jen „**Náměstek**“).

I. Příjem návrhů kandidátů

- (1) Výzva k podávání návrhů kandidátů Ceny zveřejněná a rozeslaná Ministerstvem dle Statutu stanoví lhůtu, v níž je možné návrhy kandidátů Ministerstvu zasílat. Tato lhůta činí nejméně 30 dnů.
- (2) MŠMT zašle doručené návrhy na kandidáta všem členům Komise nejpozději deset dnů před zasedáním Komise, a to v elektronické formě, není-li se členy Komise dohodnuto jinak.
- (3) Opožděně podaný návrh na kandidáta nemůže být projednán, MŠMT jej zašle zpět navrhovateli s poučením, že kandidáta je možné navrhnout v dalším ročníku.

II. Obecná kritéria hodnocení kandidátů

- (1) Komise postupuje tak, aby Cenu získal ten z navržených kandidátů, který nejlépe vyhovuje kritériím stanoveným ve Statutu, tzn. jeho přínos pro šíření dobrého jména České republiky v evropském výzkumu a vývoji je nejzřetelnější, pokud možno s celoevropským dopadem, a z dlouhodobého hlediska nejtrvalejší.
- (2) Žádný z vědeckých oborů a žádná z forem výzkumné či vývojové činnosti (objev, vynález, patent, publikace, pedagogická činnost, popularizace oboru atd.) nejsou předem preferovány. Přínos by měl být dosažen v rámci mezinárodní spolupráce mezi evropskými státy, přednostně pak v projektu financovaném či spolufinancovaném Evropskou unií.
- (3) Komise při svém rozhodování zohledňuje jak profesní kvality kandidáta (vysokou vědeckou odbornost), tak jeho kvality lidské (přístup ke spolupracovníkům, ke studentům, příkladné vystupování na veřejnosti, angažovanost při řešení společenských témat apod.).
- (4) Členové Komise každý zvlášť vyhodnotí nominace kandidátů, posoudí odůvodnění jednotlivých návrhů, případně si sami mohou prostřednictvím veřejných zdrojů obstarat doplňující informace o kandidátech. Posouzení míry, v jaké kandidáti splňují jednotlivá kritéria, je ponecháno volné osobní úvaze jednotlivých členů Komise a Komisi jako celku.

III. Nestrannost rozhodování

- (1) Člen Komise je povinen své hodnocení provést se snahou o maximální míru objektivity a nestrannosti. Nesmí upřednostňovat kandidáta a priori na základě jeho oboru či místa a formy působení ve výzkumu a vývoji.
- (2) Člen Komise, který má k některému z navržených kandidátů blízký vztah osobní, rodinný, kolegiální či naopak konkurenční, je povinen to Komisi sdělit a popsat charakter tohoto vztahu. Komise poté posoudí a hlasováním rozhodne, zda je přípustné, aby dotyčný člen Komise navrženého kandidáta hodnotil.

IV. Postup Komise při výběru kandidáta

(1) Při rozhodování člen Komise posuzuje, zda kandidát splňuje kritéria uvedená v tabulce:

KRITÉRIA:
přínos rozvoji oboru
účast v evropských výzkumných či vývojových projektech
členství v mezinárodních odborných společnostech, organizacích, prac. a poradních skupinách
vedení evropského výzkumného či vývojového týmu
přednášková činnost (zejm. mezinárodní)
publikační činnost (články odborné)
výrazné příkladné osobnostní vlastnosti

Každý z členů Komise každému z kandidátů udělí za každé z kritérií uvedených v tabulce počet bodů, podle hodnotící škály takto:

- 0 bodů – nevyhovuje kritériu nebo nemůže být z důvodů chybějící informace hodnocen
- 1 bod – kritérium je plněno jen velmi povrchně
- 2 body – kritérium je plněno jen částečně
- 3 body – návrh vyhovuje kritériu
- 4 body – návrh velmi zřetelně a významně plní dané kritérium
- 5 bodů – návrh dokonce přesahuje běžné představy o daném kritériu

- (2) Součet bodových ohodnocení daného kandidáta od všech členů Komise tvoří souhrnný bodový zisk kandidáta. Podle dosažených souhrnných bodových zisků kandidáta Komise stanoví celkové pořadí všech navržených kandidátů. V případě shodného bodového zisku u více kandidátů Komise hlasováním určí, který z kandidátů se shodným bodovým ziskem má být v pořadí upřednostněn.
- (3) V případě, že některý ze členů Komise některého z kandidátů nehodnotil (např. podle čl. III. odst. 3) Komise namísto kritéria souhrnného bodového zisku pořadí určí podle kritéria bodového průměru získaného kandidátem u členů Komise.
- (4) Na závěr jednání členové Komise hlasováním stvrdí řádnost průběhu výběru kandidáta a celkové pořadí kandidátů. Na cenu je Komisí navržen kandidát, který ze všech navržených kandidátů získal nejvyšší souhrnný bodový zisk. Celkové pořadí navržených kandidátů se uvede do protokolu o jednání Komise.

V. Návrh kandidáta a rozhodnutí ministra o udělení Ceny

- (1) Postupem dle předchozího článku Komise určí kandidáta, kterého navrhne Ministrovi k udělení Ceny. Předseda Komise nebo jiný pověřený člen Komise připraví ve spolupráci s administrativou MŠMT a podepíše protokol o jednání Komise a písemné odůvodnění návrhu na udělení Ceny.

- (2) Komise se může rozhodnout, že žádný z navržených kandidátů kritéria k udělení Ceny v dostatečné míře nespĺňuje. I v takovém případě sestaví pořadí kandidátů, nicméně navrhne Ministrovi Cenu v daném roce neudělit.
- (3) Předseda Komise předá prostřednictvím administrativy MŠMT Ministrovi návrh Komise na udělení Ceny. Součástí návrhu je
 - a) protokol o jednání Komise,
 - b) odůvodnění návrhu kandidáta,
 - c) původní návrh instituce či oprávněné osoby, která zvoleného kandidáta nominovala,
 - d) souhlas kandidáta s udělením Ceny, který opatří administrativa MŠMT.
- (4) Ministr Cenu udělí kandidátovi navrženému Komisí. Nastanou-li mimořádné okolnosti, které by udělení Ceny kandidátovi navrženému Komisí bránily, Ministr rozhodne, zda Cenu udělí dalšímu kandidátovi v pořadí uvedeném v protokolu o jednání komise, anebo Cenu v daném roce neudělí.
- (5) Vybraný kandidát je s udělením Ceny seznámen bezodkladně po rozhodnutí Ministra a administrativa MŠMT s ním dohodne detaily předání Ceny.

VI. Obecná ustanovení

- (1) Přílohou a nedílnou součástí Metodiky je Jednací řád, který blíže upravuje jednání Komise.
- (2) Metodika může být měněna rozhodnutím Náměstka vydaným v písemné formě a označeným jako dodatek nebo nové znění Metodiky.
- (3) Metodika nabývá účinnosti dnem jejího schválení/podepsání Náměstkem.

Příloha č. 1 Metodiky Administrace Ceny Františka Běhounka

Náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy odpovědný za oblast výzkumu a vývoje vydává na základě zmocnění obsaženého ve Statutu Ceny Františka Běhounka podepsaného ministrem školství, mládeže a tělovýchovy dne 15.8.2012 a ve smyslu článku IV. odstavce 3 *Podmínek pro věcné nebo finanční ocenění mimořádných výsledků výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a pro finanční ocenění propagace či popularizace výzkumu, experimentálního vývoje a inovací*, které byly vydány jako příloha usnesení vlády ČR ze dne 30. listopadu 2009 č. 1458 a změněny usnesením vlády ze dne 4. května 2011 č. 325, tento

Jednací řád

Návrhové komise Ceny Františka Běhounka

Jednací řád navazuje na Statut Ceny Františka Běhounka (dále jen „Statut“), je přílohou Metodiky administrace Ceny Františka Běhounka (dále jen „Metodika“) a upravuje způsob jednání a rozhodování Návrhové komise, která podle čl. III. a IV. Statutu posuzuje doručené návrhy na udělení Ceny Františka Běhounka (dále jen „Cena“).

I. Obecná ustanovení

- (1) Návrhová komise Ceny Františka Běhounka (dále jen „Komise“) je poradním orgánem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „Ministerstvo“). Má 5-7 členů, kteří jsou do funkce jmenováni na návrh věcně příslušného náměstka Ministerstva odpovědného za výzkum a vývoj (Dále jen „Náměstek“).
- (2) Návrhy na členy Komise zasílají Ministerstvu na výzvu rozeslanou Náměstkem oslovené výzkumné instituce. Členy Komise jmenuje ministr.
- (3) Komise je usnášénischopná, je-li na jednání přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů. Usnesení Komise je platné, hlasuje-li pro něj nadpoloviční většina přítomných členů. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas Předsedy.
- (4) Rozhodnutí, o nichž tak určila Komise, mohou být vydána na základě korespondenčního (např. e-mailového) hlasování členů Komise. Výsledek takového hlasování vyhlásí Předseda bezprostředně po uplynutí lhůty stanovené pro odeslání (doručení) hlasů.

II. Jednání Komise

- (1) Na prvním jednání si Komise zvolí anebo jiným způsobem ustanoví předsedu Komise (dále jen „Předseda“). Předseda řídí jednání Komise, uděluje a odnímá slovo jednotlivým členům Komise při jednání, zahajuje a vylašuje výsledky hlasování Komise a vypracovává odůvodnění návrhu udělení Ceny. Předseda rovněž jménem Komise jedná s administrativou Ministerstva.

- (2) Údaje o termínu a místu jednání Komise, návrh programu a podklady pro jednání zašle administrativní Ministerstva (odbor pověřený administrací Ceny) dle pokynu Předsedy všem členům Komise písemně nebo elektronickou poštou nejpozději 5 kalendářních dnů před termínem jednání Komise.
- (3) Prvním bodem jednání je vždy konstatování (ne)usnášeníschopnosti Komise. Není-li Komise usnášeníschopná, nemůže platně přijímat rozhodnutí. V takovém případě svolá Předseda nové jednání tak, aby se konalo nejpozději do 5 dnů od jednání, které bylo shledáno neusnášeníschopným.
- (4) Komise při jednání postupuje a rozhoduje v souladu s Metodikou. Usnesení Komise se přijímá hlasováním, které je zpravidla veřejné (otevřené). Hlasování může probíhat tajně (shromážděním anonymních hlasovacích lístků) anebo dálkově (korespondenčně, e-mailem), pokud tento způsob schválí nadpoloviční většina všech členů Komise.

III. Protokol o jednání Komise

- 1) Předseda zajišťuje ve spolupráci s administrativou Ministerstva vyhotovení písemného protokolu o jednání Komise. Protokol rámcově zachycuje průběh jednání a uvádí schválené i neschválené návrhy, vč. způsobu a výsledku hlasování o nich a obsahuje konečné pořadí všech navržených kandidátů. Protokol může obsahovat i volné úvahy členů Komise k jednotlivým bodům jednání.
- 2) Není-li protokol vyhotoven a schválen přímo na jednání Komise, Předseda rozešle jeho pracovní verzi e-mailem do 7 dnů všem členům Komise, kteří následně mají lhůtu 5 dnů na vznesení námitek proti znění protokolu. Schválený protokol je rozeslán e-mailem všem členům Komise a stává se součástí spisu, který je spolu s návrhem na udělení Ceny postoupen prostřednictvím administrativy Ministerstva Ministrovi.

IV. Závěrečné ustanovení

Tento Jednací řád nabývá účinnosti dnem vydání. Může být měněn písemným dodatkem nebo nahrazen novým Jednacím řádem schváleným Náměstkem.